

Dosarul nr. 2ra-1065/22
2-21086418-01-2ra-05082022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. N. Mămăligă)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. N. Budăi, D. Băbălău, I. Dutca)

DECIZIE

21 decembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Maria Ghervas
Dumitru Mardari
Victor Burduh
Mariana Pitic

examinând recursul declarat de către Liubovi Yudina,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Liubovi Yudina,
Nicolae Diaconu, Stanislav Moraru și Denis Ulanov împotriva Ministerului Justiției,
intervenient accesoriu Societatea pe Acțiuni „Klassica Asigurări” cu privire la
constatarea încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei,
împotriva deciziei din 26 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost
respins apelul declarat de către Liubovi Yudina și a fost menținută hotărârea din
07 octombrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

constată:

La data de 08 iunie 2021 Liubovi Yudina, Nicolae Diaconu, Stanislav Moraru și
Denis Ulanov au depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției
intervenient accesoriu SA „Klassika Asigurări” cu privire la constatarea încălcării
dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei.

În motivarea acțiunii reclamanții au indicat că la 01 noiembrie 2019, împreună
cu SA „Klassika Asigurări” au depus la Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani o cerere
de chemare în judecată împotriva Comisiei Naționale a Pieței Financiare, prin care au
solicitat anularea hotărârii nr. 47/3 din 03 octombrie 2019 privind suspendarea licenței
SA „Klassika Asigurări”.

Reclamanții au menționat că, cauza a fost repartizată pentru examinare
judecătorului Viorica Dodon, însă, până în prezent, nu a fost examinată în fond în

prima instanță, iar tergiversarea procesului este imputabilă exclusiv instanței de judecată.

Au susținut că neexaminarea cauzei se datorează emiterii de către instanța de fond a mai multor încheieri ilegale, care au fost contestate și anulate de instanța de recurs.

Astfel, prin încheierea din 20 noiembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, cererea de suspendare a executării hotărârii Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 47/3 din 03 octombrie 2020, a fost declarată inadmisibilă, din motivul lipsei de împuterniciri de reprezentare a intereselor SA „Klassika Asigurări”. Prin decizia din 13 ianuarie 2020 a Curții de Apel Chișinău, recursul reclamantilor a fost admis și a fost casată încheierea din 20 noiembrie 2019, cu remiterea cauzei în instanța de fond, pentru examinarea demersului privind suspendarea executării actului contestat.

Prin încheierea din 05 decembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, corectată prin încheierea din 27 ianuarie 2020, a fost declarată inadmisibilă cererea de chemare în judecată depusă de SA „Klassika Asigurări”, Liubovi Yudina, Nicolae Diaconu, Stanislav Moraru și Denis Ulanov.

Ulterior, prin încheierea din 27 ianuarie 2020 Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani, a fost declarată inadmisibilă cererea privind suspendarea executării hotărârii Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 47/3 din 03 octombrie 2020. La data de 13 iulie 2020, Curtea de Apel Chișinău a admis recursul declarat de Liubovi Yudina, Nicolae Diaconu, Stanislav Moraru, Denis Ulanov și a anulat încheierile instanței de fond din 05 decembrie 2019 și 27 ianuarie 2020, cu remiterea cauzei la Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani.

La 30 septembrie 2020, Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani a respins cererea de suspendare a executării hotărârii Comisiei Naționale a Pieței Financiare, care a fost menținută prin decizia din 04 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău.

Reclamanții au invocat că, cauza respectivă se află pe rolul instanțelor judecătorești mai mult de un an și trei luni calendaristice și în această perioadă examinarea cauzei în instanța de fond nu a fost finalizată. Respectiv, au fost omise atât termenul general stabilit de lege pentru examinarea unor astfel de acțiuni de trei luni, cât și termenele speciale privind examinarea recursurilor împotriva încheierilor de respingere a cererilor de suspendare a executării actului contestat de 10 zile prevăzut de Legea privind Comisia Națională a Pieței Financiare.

Au indicat că neexaminarea în termen a cauzei nu se datorează complexității acesteia sau stării excepționale instituite, dar urmare a casării încheierilor emise de prima instanță la 20 noiembrie 2019, la 05 decembrie 2019 și 27 ianuarie 2020, precum și duratei excesive a procedurilor judiciare în instanța de recurs. Anularea actelor judecătorești de către instanța de recurs denotă deficiența serioasă în îndeplinirea obligației instanței de fond de a respecta limitele legalității în îndeplinirea justiției.

Au susținut că în practica Curții Europene pentru Drepturile Omului a fost statuat că, deși Curtea nu este în măsură să analizeze calitatea jurisprudenței instanței judecătorești naționale, totuși, consideră că, deoarece remiterea cauzelor spre rejudecare este de obicei dispusă ca urmare a erorilor comise de către instanțele judecătorești inferioare, repetarea unor astfel de procedee în cadrul unui set de proceduri, dezvăluie o deficiență serioasă în sistemul judiciar.

Reclamanții au afirmat că însuși legiuitorul, prin stabilirea termenului de 3 luni calendaristice pentru examinarea cauzei privind litigiile de suspendare a licențelor în domeniul asigurărilor, precum și a termenului de 10 zile pentru examinarea recursurilor în dosarele respective, a recunoscut importanța celerității examinării unor astfel de litigii, dat fiind că examinarea îndelungată a acestora lipsește persoana de posibilitatea restabilirii efective a intereselor și drepturilor în cazul constatării ingerinței arbitrare. Deci, chiar și în cazul succesului în instanța de judecată, poziția pe piață și activitatea normală a companiei este imposibil de restabilit. Imposibilitatea activității normale a companiei vizate lipsește inclusiv membrii organelor de conducere de dreptul de a munci, dreptul la continuitatea raporturilor de muncă, dreptul la primirea plăților salariale/remunerației.

Au subliniat că pierderea posibilității de a activa, pierderea unui loc de muncă stabil, dar și situația în care angajatorul este adus la pragul insolvenței, se datorează duratei excesive a procedurilor judiciare. Instanța pe parcursul examinării cauzei, a refuzat în repetate rânduri aplicarea măsurilor asigurătorii sub formă de suspendare a executării actului administrativ privind suspendarea licenței, astfel apărarea judiciară a drepturilor reclamanților a devenit iluzorie și nu una practică și efectivă, așa cum prevede jurisprudența CtEDO.

Cât privește miza procesului pentru reclamanți, obiectul examinării contestării în cadrul procesului judiciar vizat îl constituie actul administrativ prin care s-a dispus suspendarea licenței de activitate a companiei SA „Klassika Asigurări”, ceea ce prin prisma jurisprudenței Curții Europene se apreciază ca ingerință în dreptul de proprietate garantat de art.1 Protocol nr.1 la CEDO.

Reclamanții au mai indicat că s-au adresat în instanța de judecată în calitate de membri ai organelor de conducere a SA „Klassika Asigurări”, invocând lezarea mai multor drepturi personale prin efectul actului administrativ emis de Comisia Națională a Pieței Financiare și anume, suspendarea licenței SA „Klassika Asigurări” perturbă buna activitate a societății și ca consecință, sunt încălcate drepturile la muncă, la primirea remunerației/salariului și dreptului de proprietate.

Au afirmat că procesul intentat împotriva Comisiei Naționale a Pieții Financiare a avut o importanță majoră, iar nesoluționarea în termen a acțiunii s-a răsfrâns atât asupra drepturilor subiective ale acestora, cât și asupra persoanei juridice SA „Klassika Asigurări”.

Reclamanții Liubovi Yudina, Nicolae Diaconu, Stanislav Moraru și Denis Ulanov au solicitat constatarea încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a

cauzei cu privire la contestarea hotărârii nr. 47/3 din 03 octombrie 2019 a Comisiei Naționale a Pieței Financiare.

Prin hotărârea din 07 octombrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, acțiunea depusă de Liubovi Yudina, Nicolae Diaconu, Stanislav Moraru și Denis Ulanov a fost respinsă ca neîntemeiată.

La data de 25 octombrie 2021 Liubovi Yudina a declarat apel împotriva hotărârii din 07 octombrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

Prin decizia din 26 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul declarat de Liubovi Yudina și a fost menținută hotărârea din 07 octombrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

La data de 19 iulie 2022 Liubovi Yudina a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârea primei instanțe, cu pronunțarea unei hotărâri noi de admitere a acțiunii.

În motivarea recursului, Liubovi Yudina a invocat că la adoptarea deciziei contestate, instanța de apel nu a aplicat și interpretat corect normele de drept material, precum și a dat o apreciere arbitrară circumstanțelor cauzei și probelor administrate la dosar, fapt care a dus la soluționarea greșită a cauzei.

A menționat că din cauza necesității contestării și anulării încheierilor judecătorești ilegale, cauza a revenit la examinare instanței de judecată abia în luna septembrie 2020, peste aproape un an de la depunerea cererii de chemare în judecată. Art. 23 alin. (12) din Legea privind Comisia Națională a Pieței Financiare nr. 192 din 12 noiembrie 1998, prevede expres că pentru categoriile de dosare de importanță majoră, termenul de judecare este de 3 luni de la data depunerii acțiunii. În decizia contestată, instanța de apel face trimitere la această normă, însă nu motivează de ce nu o aplică, apreciind termenele procedurale ale judecării cauzei din punct de vedere al conceptului de termen rezonabil, fără a aplica termenul procedural expres prevăzut de lege.

Recurenta a susținut că la judecarea recursurilor asupra încheierilor de inadmisibilitate s-a depășit cu mult termenul de 10 zile prevăzut de lege pentru examinarea recursurilor împotriva încheierilor de respingere a cererilor de suspendare a executării actului contestat.

Astfel, consideră că, concluzia instanței de apel precum că depășirea termenului legal de examinare a cauzei s-ar datora unor amânări ale ședințelor de judecată, nu poate fi admisă, în același timp instanța de apel ignorând să se expună asupra cauzelor veritabile care au dus la tergiversarea examinării cauzei civile vizate. Or, tergiversarea examinării cauzei pe motivul emiterii unor acte judecătorești ilegale care blochează examinarea cauzei, nu poate fi imputată reclamantului și constituie un temei clar de angajare a răspunderii statului pentru termenul excesiv al procedurilor judiciare.

La fel, recurenta consideră contrar legii argumentul instanței de apel cu privire la faptul că reclamanții nu au depus cerere de accelerare, or, depunerea unei astfel de cerere este un drept prevăzut de lege și nu o obligație a participanților la proces.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia la 26 mai 2022.

Din actele cauzei rezultă că la 14 iulie 2022, decizia motivată a instanței de apel a fost expediată la adresa electronică a recurente Liubovi Yudina (f.d. 249, volumul II).

Astfel, recursul, declarat la 19 iulie 2022, este în termen.

La 05 august 2022, copia recursului a fost expediată în adresa participanților la proces, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței (f.d. 7, Vol. III).

Intimații nu și-au valorificat dreptul procedural respectiv și nu au depus referință.

În conformitate cu art. 440 alin. (2) din Codul de procedură civilă, completul din 3 judecători prin încheierea din 30 noiembrie 2022 a considerat recursul admisibil și a dispus examinarea fondului de un complet din 5 judecători.

În conformitate cu art. 444 din Codul de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în recursul declarat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi respins, cu menținerea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și, după caz, hotărârea primei instanțe, precum și încheierile atacate cu recurs.

Din suportul probator prezent la materialele cauzei rezultă că la data de 01 noiembrie 2019 Liubovi Yudina, Nicolae Diaconu, Stanislav Moraru, Denis Ulanov și SA „Klassika Asigurări” au depus la Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani o cerere de chemare în judecată împotriva Comisiei Naționale a Pieței Financiare cu privire la anularea hotărârii nr. 47/3 din 03 octombrie 2019 privind suspendarea licenței SA „Klassika Asigurări”.

Înaintând prezenta cerere de chemare în judecată la 08 iunie 2021, Liubovi Yudina, Nicolae Diaconu, Stanislav Moraru și Denis Ulanov au solicitat constatarea încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei cu privire la contestarea hotărârii nr. 47/3 din 03 octombrie 2019 a Comisiei Naționale a Pieței Financiare, invocând că aceasta nu a fost examinată până în prezent.

Potrivit raportului motivat privind respectarea termenului rezonabil la examinarea cauzei de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată

depusă de Liubovi Yudina, Nicolae Diaconu, Stanislav Moraru, Denis Ulanov și SA „Klassika Asigurări” împotriva Comisiei Naționale a Pieței Financiare privind anularea actului administrativ (f.d. 165167, volumul I), rezultă că la 03 noiembrie 2019 cauza a fost repartizată judecătorului Viorica Dodon, care prin încheierea din 04 noiembrie 2019, în conformitate cu art. 216 din Codul administrativ, a dispus expedierea copiei acțiunii și a actelor anexate la aceasta în adresa pârâtei, cu stabilirea unui termen de 15 zile pentru depunerea referinței și dosarului administrativ. Totodată, judecătorul a acordat pârâtei un termen de 3 zile de la data notificării încheierii, pentru depunerea referinței pe marginea cererii de suspendare a actului administrativ contestat.

La 11 noiembrie 2019 Comisia Națională a Pieței Financiare a depus referință la cererea de suspendare a actului administrativ. La aceeași dată, Comisia Națională a Pieței Financiare a depus cerere de recuzare a judecătorului Viorica Dodon, care a fost respinsă prin încheierea din 13 noiembrie 2019.

La data de 20 noiembrie 2019 avocatul Sidorenco Maxim în interesele reclamantei Liubovi Yudina, a depus cerere de modificare a obiectului și temeiurilor acțiunii. Iar la 22 noiembrie 2019, Comisia Națională a Pieței Financiare a depus referință la cererea de chemare în judecată.

Prin încheierea din 20 noiembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, cererea de suspendare a executării hotărârii Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 47/3 din 03 octombrie 2020, a fost declarată inadmisibilă, din motivul lipsei de împuterniciri de reprezentare a intereselor SA „Klassika Asigurări”.

Prin decizia din 13 ianuarie 2020 a Curții de Apel Chișinău, recursul reclamantilor a fost admis și a fost casată încheierea din 20 noiembrie 2019, cu remiterea cauzei în instanța de fond, pentru examinarea demersului privind suspendarea executării actului contestat.

Prin încheierea din 05 decembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, corectată prin încheierea din 27 ianuarie 2020, a fost declarată inadmisibilă cererea de chemare în judecată depusă de SA „Klassika Asigurări”, Liubovi Yudina, Nicolae Diaconu, Stanislav Moraru și Denis Ulanov.

Ulterior, prin încheierea din 27 ianuarie 2020 Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani, a fost declarată inadmisibilă cererea privind suspendarea executării hotărârii Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 47/3 din 03 octombrie 2020.

La data de 13 iulie 2020, Curtea de Apel Chișinău a admis recursul declarat de Liubovi Yudina, Nicolae Diaconu, Stanislav Moraru, Denis Ulanov și a anulat încheierile instanței de fond din 05 decembrie 2019 și 27 ianuarie 2020, cu remiterea cauzei la Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani.

La 30 septembrie 2020, Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani a respins cererea de suspendare a executării hotărârii Comisiei Naționale a Pieței Financiare, care a fost menținută prin decizia din 04 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău.

La 12 martie 2021 cauza a revenit la Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani.

Din raportul motivat mai rezultă că, în baza dispoziției președintelui Judecătoriei Chișinău s-a dispus stabilirea regimului special de activitate, care a fost prelungit în temeiul dispoziției nr. 10 din 05 aprilie 2021. Prin hotărârea Parlamentului nr. 49 din 31 martie 2021 privind declararea stării de urgență, s-a declarat stare de urgență pe întreg teritoriul Republicii Moldova pe perioada 01 aprilie – 30 mai 2021, care prin hotărârea Curții Constituționale nr. 15 din 28 aprilie 2021 a fost declarată neconstituțională.

În ședința de judecată din 04 iunie 2021 s-a purces la dezbateri judiciare, fiind audiate pledoariile, cu amânarea deliberării și pronunțării dispozitivului hotărârii pentru data de 18 iunie 2021.

La data de 18 iunie 2021 s-a pronunțat dispozitivul hotărârii, prin care cererea de chemare în judecată a fost respinsă ca neîntemeiată.

Hotărârea din 18 iunie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani a fost menținută prin decizia din 27 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău.

Prima instanță, fiind investită cu judecarea prezentei cauze, a ajuns la concluzia netemeinicii acțiunii depuse de Liubovi Yudina, Nicolae Diaconu, Stanislav Moraru și Denis Ulanov cu privire la constatarea încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei.

Ulterior, instanța de apel de apel, fiind investită cu judecarea apelului declarat de Liubovi Yudina, a ajuns la concluzia netemeinicii acestuia și a menținut hotărârea primei instanțe.

În conformitate cu art. 442 alin. (1) din Codul de procedură civilă, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

Verificând legalitatea deciziei contestate în raport cu prevederile aplicabile la caz și criticile aduse în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție constată că soluția instanțelor ierarhic inferioare este întemeiată și legală, din următoarele considerente.

Conform art. 2 alin. (1)-(4), (7) din Legea privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești nr. 87 din 21 aprilie 2011, orice persoană fizică sau juridică ce consideră că i-a fost încălcat dreptul la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau dreptul la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești poate adresa în instanță de judecată o cerere de chemare în judecată privind constatarea unei astfel de încălcări și repararea prejudiciului cauzat prin această încălcare, în condițiile stabilite de prezenta lege și de legislația procesuală civilă.

Repararea prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii

judecătorești se face doar în măsura în care încălcarea a avut loc din cauze ce nu pot fi imputate exclusiv persoanei care a depus cererea de reparare a prejudiciului.

Prejudiciul cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești se repară indiferent de vinovăția instanței de judecată, a organului de urmărire penală, a organului responsabil de executarea hotărârilor judecătorești sau a instituției de stat debitoare.

Prejudiciul cauzat de o autoritate publică sau de o autoritate căreia statul i-a delegat atribuții de autoritate publică prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești se repară de către stat. Reparația prejudiciului se face de la bugetul de stat.

Organul care reprezintă statul în instanță de judecată pe această categorie de cauze este Ministerul Justiției.

Art. 4 alin. (1) din Legea nr. 87 din 21 aprilie 2011 stipulează că sarcina probațiunii lipsei de încălcare a dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești și a lipsei suportării unui prejudiciu moral îi revine Ministerului Justiției, iar sarcina de a dovedi suportarea prejudiciului material cauzat prin această încălcare și suportarea costurilor și cheltuielilor de judecată îi revine reclamantului.

În cazul procedurilor civile, data începerii curgerii termenului se apreciază la ziua adresării cererii de chemare în judecată. Data expirării termenului se finalizează cu adoptarea unei hotărâri judecătorești asupra fondului pretențiilor și care a devenit definitivă. Lipsa unei soluții judiciare asupra fondului pretențiilor nu împiedică reclamantul să pretindă încălcarea dreptului la examinarea într-un termen rezonabil. Prin urmare, și procedurile pendinte se iau în considerație.

La aprecierea termenului rezonabil de judecare a cauzei, instanța de judecată trebuie să țină cont de următoarele criterii: complexitatea cauzei, care se apreciază după caz și individual; comportamentul părților, care include aprecierea comportamentului reclamantului și autorităților; miza (interesul) pentru reclamant, care relevă importanța sau scopul pentru persoana care pretinde violarea dreptului său la un termen nerezonabil.

Analizând conținutul raportului motivat privind modul de respectare a termenului rezonabil și prevederile legale citate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție constată că la caz, ședințele de judecată au fost amânate exclusiv din motive întemeiate, impuse de normele de drept procedural ce reglementează dreptul la apărare, iar termenele ședințelor au fost stabilite rezonabil, în interval reduse de timp, cu respectarea echilibrului între drepturile participanților la proces și procedurile ce se impun.

Deci, luând în considerare natura pretențiilor, complexitatea procesului, comportamentul autorităților competente și al părților, dificultatea dezbaterilor,

aglomerarea rolului instanței, precum și exercitarea căilor de atac și miza (interesul) pentru reclamant, ce derivă din importanța sau scopul pentru persoana care pretinde violarea dreptului său la un termen nerezonabil, instanțele ierarhic inferioare just au conchis că în cauza dată, comportamentul participanților la proces constituie cel mai important moment în vederea justificării termenului de examinare a cauzei, or, drept temeiuri de amânare a ședințelor de judecată au servit înaintarea cererilor de recurs înaintate de reclamantși împotriva încheierilor emise pe marginea cauzei.

Nu pot fi reținute argumentele recurente precum că durata de aflare pe rol a cauzei a fost condiționată de încălcările admise de către instanța de fond, deoarece trimiterea cauzei spre rejudecare are ca scop respectarea dreptului garantat al părților la un proces echitabil, ce presupune pronunțarea unor hotărâri motivate, întemeiate, clare și înțelese de părțile implicate în litigiu și care să răspundă în mod sigur și expres la toate cererile și obiecțiile formulate de către părți (principiul nr. 6 al Recomandării nr. R (84)5 privind principiile de procedură civilă menite pentru ameliorarea funcționării justiției, adoptată la 28 februarie 1984 de Comitetul Miniștrilor al Consiliului Europei).

Procesul echitabil implică asigurarea, garantarea și respectarea principiilor contradictorialității, egalității armelor în proces. Or, dreptul la un proces echitabil, așa cum apare enunțat în cuprinsul art. 6 din CEDO, reprezintă o noțiune vastă, care înglobează garanții procedurale de care se bucură orice persoană în vederea valorificării drepturilor și libertăților sale.

În această ordine de idei, instanțele ierarhic inferioare just au reținut că nu au fost stabilite motive de tergiversare a examinării cauzei de către instanțele de judecată, care au respectat procedura prevăzută de lege, cu asigurarea respectării drepturilor participanților la proces, fapt ce nu poate fi privit drept tergiversare a examinării cauzei.

De asemenea, termenul de examinare a fost influențat inclusiv de situația excepțională instituită în legătură cu pandemia COVID-19, în temeiul dispozițiilor Comisiei pentru Situații Excepționale și a dispoziției președintelui Judecătoriei Chișinău.

Din considerentele menționate și având în vedere că hotărârile pronunțate sunt legale și întemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul, cu menținerea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se respinge recursul declarat de către Liubovi Yudina.

Se menține decizia din 26 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din 07 octombrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Liubovi Yudina, Nicolae Diaconu, Stanislav Moraru și Denis Ulanov împotriva Ministerului Justiției, intervenient accesoriu Societatea pe Acțiuni „Klassica Asigurări” cu privire la constatarea încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Maria Ghervas

Dumitru Mardari

Victor Burduh

Mariana Pitic